

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annettu laki, joka muun lainsäädännön uudistumisen ja organisaatiojärjestelyjen vuoksi on käynyt tar-

peettomaksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 1996 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Laki valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin

Valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle ja ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annetussa laissa (1151/90) säädetään valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehdas -nimisen valtion teollisuuslaitoksen hallinnassa olevia maa-alueita ja rakennuksia laitteineen sekä muuta omaisuutta ampumatarvike- ja metalliteollisuuden alan tuotteiden kehittämistä, valmistusta ja kauppaa sekä muuta siihen liittyvää toimintaa harjoittamaan perustettavalle osakeyhtiölle. Lain mukaan valtioneuvosto määrää muun ohella luovutettavan omaisuuden arvon ja ehdot, joilla luovutus tapahtuu, sekä muista yhtiön perustamiseen liittyvistä järjestelyistä.

Lisäksi laissa säädetään, että perustettavan

yhtiön osakkeista on valtion välittömässä omistuksessa ja hallinnassa oltava määrä, joka on vähintään 51 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ja kaikkien osakkeiden tuotamasta äänimäärästä.

Lain nojalla perustettiin Patruunatehdas Lapua Oy -niminen yhtiö, joka aloitti toimintansa 1 päivänä tammikuuta 1991. Yhtiön nimi on muutettu 7 päivänä joulukuuta 1995 tehdyllä yhtiökokouksen päätöksellä Lapua Oy:ksi.

1.2. Laki valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä

Valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä annettu laki (740/91), joka tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1991, sisältää muun muassa säännökset valtionyhtiön määritelmästä, osakehankinnoista, osakkeiden luovuttamisesta, eduskunnan suostumusta edellyttävistä toimenpiteistä ja valtioneuvoston toimivallasta. Valtionyhtiöllä tarkoitetaan laissa osakeyhtiötä, jossa valtiolla on välittömään osakeomistukseensa perustuva määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan osa-

keomistusosuutta, joka tuottaa yli puolet yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Osakkeiden merkitsemisestä valtiolle ja muulla tavoin tapahtuvista vastikkeellisista osakehankinnoista valtionyhtiöissä tai valtionyhtiöksi tällaisen toimenpiteen seurauksena tulevassa yhtiössä päättää lain mukaan valtioneuvosto, jollei valtiolle kuuluvien osakkeiden hallinnointia ole uskottu määrätylle virastolle tai laitokselle, jolloin tämä on oikeutettu käsittelemään mainitut asiat samoin rajoituksin kuin mitä valtioneuvoston osalta on säädetty.

Lain mukaan osakkeiden luovuttamisesta päättää valtioneuvosto laissa säädettyin rajoituksin. Eduskunnan suostumus osakkeiden luovutukseen on kuitenkin saatava aina, kun kysymyksessä on käyvän hinnan olennainen alittaminen.

Jos osakkeiden luovutus, osakkeiden merkitsemättä jättäminen, osakkeenomistajan etuoikeudesta poikkeaminen uusmerkinnässä tai muu vastaava osakejärjestely aiheuttaisi valtion määräysvallan tai määräenemmistövallan menetyksen, on järjestelyn toteuttamiseen liittyvien valtion toimenpiteiden edellytyksenä, että eduskunta antaa niihin suostumuksensa.

Valtioneuvosto käsittelee lain mukaan asiat, jotka koskevat osakepääoma- ja muita sijoituksia valtionyhtiöiden omaan pääomaan, muita merkittäviä osakehankintoja ja -luovutuksia, valtion edustajien määräämistä valtionyhtiöiden yhtiökokouksiin ja toimiohjeiden antamista heille sekä valtion etujen turvaamista ja valtionyhtiöitä yhteisesti koskevia hallinnointiperiaatteita.

1.3. Ehdotetut muutokset

Kun valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä annetun lain säännökset kattavat

edellä esitetty huomioon ottaen myös Lapua Oy:tä koskevan erillislain, voidaan jälkimmäinen tarpeettomana kumota.

Valtioneuvosto on 15 päivänä elokuuta 1996 päättänyt, että valtion määräysvallassa oleva puolustusrakenteellisuus organisoidaan uudelleen perustamalla valtionyhtiö, jolle tulot siirtämään puolustusrakenteita ja -tarvikkeita valmistavia nykyisiä valtionyhtiöitä. Tarkoitus on liittää uuteen konserniin sen tytäryhtiöksi eräiden muiden puolustusrakenteita ja -tarvikkeita valmistavien valtionyhtiöiden ohella myös Lapua Oy. Myös tästä puolustusrakenteellisuuden uudelleenorganisoinnista johtuen edellä mainittu Lapua Oy:tä koskeva erillinen laki käy tarpeettomaksi ja se voidaan siten kumota.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Valtioneuvoston päätöksen mukaan Lapua Oy:n omistajavalvonta siirtyisi puolustusministeriöltä kauppa- ja teollisuusministeriölle.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu puolustusministeriössä virkatyönä.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1996 toiseen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaisuudessa voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	21 päivänä joulukuuta 1990 annettu laki (1151/90).
Tällä lailla kumotaan valtioneuvoston oikeudesta luovuttaa Lapuan patruunatehtaan hallinnassa olevaa omaisuutta perustettavalle osakeyhtiölle sekä ryhtyä eräisiin muihin yhtiön perustamiseen liittyviin järjestelyihin	2 § Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1996.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Puolustusministeri *Anneli Taina*

